

ข้อบังคับ
พรรครวมพลังประชาชาติไทย
พ.ศ. ๒๕๖๑

ข้อบังคับพรรครวมพลังประชาชาติไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ อนุมัติรับรองโดยที่ประชุมใหญ่ผู้ร่วมกันจัดตั้งพรรค เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้มีมติกำหนดข้อบังคับพรรคเพื่อยื่นต่อ นายทะเบียนพรรคการเมืองในการขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับพรรครวมพลังประชาชาติไทย พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันที่ได้รับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองเป็นต้นไป

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๓ พรรคการเมืองนี้ชื่อว่า **พรรครวมพลังประชาชาติไทย** ชื่อย่อภาษาไทย **รพช.** ชื่อภาษาอังกฤษว่า **Action Coalition for Thailand** ชื่อย่อภาษาอังกฤษ **ACT**

ข้อ ๔ เครื่องหมายพรรคการเมืองและความหมาย

(๑) ตราสัญลักษณ์

พรรครวมพลังประชาชาติไทย ใช้เครื่องหมายวงล้อแห่งธรรม มีสีน้ำเงิน ขาว และแดง มีตัวอักษรชื่อพรรคเป็นภาษาไทยว่า พรรครวมพลังประชาชาติไทย และตัวอักษรชื่อพรรคเป็นภาษาอังกฤษว่า ACTION COALITION FOR THAILAND อยู่ภายในวงล้อแห่งธรรม และมีรูปมือของประชาชนพลเมืองอยู่โดยรอบภายในของวงล้อดังกล่าว

(๒) ความหมาย

สีน้ำเงิน หมายถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ หลักชัยของประเทศ ที่ประเทศไทยเทิดทูนไว้ในฐานะพระประมุขศูนย์รวมแห่งจิตใจของชาติไทย

สีขาว หมายถึงศาสนา ประชาชนชาวไทยยึดมั่นศาสนา บูชาธรรม ประพฤติธรรม

สีแดง หมายถึงประเทศไทย

สัญลักษณ์นี้หมายถึงวงล้อแห่งธรรมอันประเสริฐของศาสนา ส่วนมือที่ร่วมกันผลักดันวงล้อแสดงถึงพลังของปวงประชาชนที่ช่วยกันผลักดันการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงประเทศให้พัฒนาก้าวหน้าไปอย่างต่อเนื่อง

ข้อ ๕ สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ ณ บ้านเลขที่ ๔๔๖ ซอยรัชดาภิเษก ๒๖ ถนนรัชดาภิเษก แขวงสามเสนนอก เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ ๑๐๓๑๐

หมวด ๒

คำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรค

ข้อ ๖ คำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรครวมพลังประเทศไทย คือ

(๑) เติบโตและพิทักษ์ปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์

พรรครวมพลังประเทศไทยเติบโตปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ดำรงเจตนารมณ์ในการสร้างประเทศให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ประชาธิปไตยที่น้อมนำพระราชปรีชาญาณ พระบรมเดชาานุภาพ และพระบรมราชวินิจฉัยมาเป็นหลักชัยในทางการเมืองการปกครองและการพัฒนาประเทศ

(๒) ยึดมั่นระบบการเมืองที่เป็นประชาธิปไตยอันผสมผสานกับหลักธรรมของศาสนาทั้งปวงเป็นธรรมาธิปไตย

พรรคมีอุดมการณ์ที่จะให้การเมืองการปกครองของประเทศ เป็นธรรมาธิปไตย ยึดธรรมะของพระศาสนาเป็นหลัก ในการปฏิบัติงานการเมืองที่ถูกต้อง เทียงธรรม สุจริตในทุกขั้นตอน นับตั้งแต่การเข้าสู่อำนาจและการใช้อำนาจตามหลักธรรมเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน

(๓) สร้างพรรคการเมืองที่ประชาชนเป็นเจ้าของพรรคอย่างแท้จริง

พรรคเคารพประชาชน ปฏิบัติงานการเมืองตามเจตนารมณ์ของประชาชน พรรคการเมืองนี้เป็นสถาบันของประชาชน ประชาชนเป็นเจ้าของพรรคอย่างแท้จริง ประชาชนเป็นผู้ออกทุน เลือกผู้บริหารพรรค เลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง ประชาชนชี้แนะพรรค กำหนดนโยบายพรรค กำกับควบคุมวินัยและจริยธรรมบุคลากรของพรรคทุกระดับ

(๔) มุ่งมั่นปฏิรูปเปลี่ยนแปลงประเทศไปสู่ความดีงามในทุกด้าน

พรรคมุ่งมั่นปฏิรูปเปลี่ยนแปลงประเทศ ตามเจตนารมณ์ของประชาชน ทั้งด้านการเมือง ด้านการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน ด้านการบริหารราชการแผ่นดินและการกระจายอำนาจ ด้านการศึกษา สาธารณสุข ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม เพื่อแก้ความเหลื่อมล้ำในสังคม กระบวนการยุติธรรมและกิจการตำรวจ

(๕) รักชาติ ภาคภูมิใจในความเป็นไทย

พรรคมีอุดมการณ์ยึดมั่นในความรักชาติ ภาคภูมิใจในความเป็นไทยภูมิใจในสถาบัน สืบทอดความคิดและแบบแผนที่ดีงามของบรรพชน รวมทั้งมรดกทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีทางการเมืองการปกครองอันมีเอกลักษณ์เฉพาะของไทยก่อเกิดค่านิยมอันงามมาแต่โบราณ ที่ยึดถือหลักคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต สัจจะ ความภาคภูมิใจในเกียรติยศ ศักดิ์ศรี และการเสียสละเพื่อส่วนรวม พรรคจะยึดถือคุณค่าความดีงามเหล่านี้เป็นพื้นฐานของการปฏิบัติงานทางการเมืองและการปฏิรูปประเทศ

(๖) น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชาเป็นหลักชัยในการพัฒนาประเทศ ยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน

พรรคมีอุดมการณ์ที่จะดำเนินการทุกวิถีทางให้ประชาชนในชาติมีความสุขโดยถ้วนหน้า สนับสนุนชุมชนและชาติพันธุ์ที่ขาดโอกาส และถูกทอดทิ้ง ให้มีเศรษฐกิจ สังคม สุขภาวะอนามัย และวิถีชีวิตที่ดีขึ้นโดยน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชาเป็นหลักในการพัฒนาประเทศ แก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจภาคครอบครัว ภาคชุมชน และภาคท้องถิ่น ควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจระดับชาติ

(๗) มุ่งมั่นสงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ประเทศไทยมีสิ่งแวดล้อมที่ดี สมบูรณ์ สมดุล และยั่งยืน การพัฒนาประเทศทุกด้านต้องมีสมดุลกับการระแวดระวังดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เน้นการส่งเสริมเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมการเกษตรที่ปลอดภัย มลพิษเพื่อให้ประเทศไทยเป็นแหล่งผลิตอาหารที่ปลอดภัยมีคุณภาพของโลก

พรรคมีอุดมการณ์ที่เห็นการเมือง สังคม วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หรือเป็นองค์รวม การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมความเหลื่อมล้ำและความยากจน ล้วนแต่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พรรคจะมุ่งมั่นรักษาความสมบูรณ์ สมดุล และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มุ่งมั่นทำให้ประเทศไทยมีสิ่งแวดล้อมที่ดีอันทำให้ประชาชนมีสุขภาวะที่ยั่งยืน

หมวด ๓

นโยบายพรรค

ข้อ ๗ นโยบายของพรรครวมพลังประชาชาติไทย ได้แก่

(๑) ด้านการเมือง ดำเนินการพัฒนาการเมืองเพื่อให้ประเทศไทย เป็นประชาธิปไตย ที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีการเมืองที่ดี สุจริต เทียงธรรม การเมืองเพื่อประโยชน์ของชาติ และประชาชน

(๒) ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ให้การเมืองการปกครองมีธรรมาภิบาลทุกระดับ มีประสิทธิภาพ กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ดำรงเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามยุทธศาสตร์ชาติ

(๓) ด้านกฎหมาย ตรากฎหมายด้วยความเป็นธรรมบนหลักการแห่งการเคารพประชาชน ดำรงหลักนิติธรรม

(๔) ด้านกระบวนการยุติธรรม ปฏิรูประบบและกระบวนการยุติธรรมให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว เป็นธรรม และเสมอภาคเท่าเทียม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิรูปกิจการตำรวจ

(๕) ด้านการศึกษา ปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ เพื่อสร้างบุคลากรมีอาชีพที่เป็นคนดี มีศีลธรรม มารับใช้ประเทศ

(๖) ด้านเศรษฐกิจ นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชาเป็นหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ และเศรษฐกิจของครัวเรือนประชาชน เพื่อให้ประเทศมั่นคง ประชาชนผาสุกถ้วนหน้า

(๗) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปกป้องอนุรักษ์ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์ สมดุล ยั่งยืน

(๘) ด้านสาธารณสุข ให้ความสำคัญในการป้องกันโรค และการบริการดูแลรักษาอย่างมีคุณภาพ และทั่วถึง

(๙) ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ ใช้เทคโนโลยีทางสารสนเทศที่ทันสมัย เป็นเครื่องมือในการสื่อสารเพื่อการพัฒนาประเทศ ยกย่องได้และคุณภาพชีวิตประชาชน

(๑๐) ด้านสังคม ดำเนินการให้ประเทศมีความสงบสุข ประชาชนสามัคคี มีเสรีภาพและมีโอกาสเสมอภาคเท่าเทียม

(๑๑) ด้านอื่นๆ แก้ปัญหาเสียดิต แก้ปัญหาความไม่สงบภายในประเทศ
ทั้งนี้ ประชาชนเป็นผู้กำหนดนโยบายทุกด้าน

หมวด ๔

โครงสร้างการบริหารพรรคและตำแหน่งต่างๆ ในพรรค

ส่วนที่ ๑

โครงสร้างการบริหารพรรค

ข้อ ๘ โครงสร้างของพรรครวมพลังประเทศไทย ประกอบด้วย

(๑) คณะกรรมการบริหารพรรค

(๒) คณะกรรมการสาขาพรรค

(๓) ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ส่วนที่ ๒

คณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๙ คณะกรรมการบริหารพรรคมีจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน ได้แก่

- (๑) หัวหน้าพรรค
- (๒) เลขาธิการพรรค
- (๓) เภรัณยภิภพรรค
- (๔) นายทะเบียนสมาชิกพรรค
- (๕) กรรมการบริหารพรรค ไม่น้อยกว่าสามคน

ข้อ ๑๐ การเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคให้ดำเนินการในที่ประชุมใหญ่ของพรรคโดยการลงคะแนนลับ ตามลำดับดังนี้

- (๑) ให้ที่ประชุมใหญ่กำหนดจำนวนกรรมการบริหารพรรค ตามข้อ ๙
- (๒) ให้ที่ประชุมใหญ่ เลือกตั้งกรรมการบริหารพรรคจนครบตำแหน่งและจำนวนตามที่กำหนดใน (๑) ซึ่งการเสนอชื่อผู้เข้ารับการเลือกตั้งเป็นกรรมการบริหารพรรคแต่ละตำแหน่ง ต้องมีผู้เข้าร่วมประชุมรับรองไม่น้อยกว่าห้าสิบคน และผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อต้องอยู่ในที่ประชุม

ข้อ ๑๑ กรรมการบริหารพรรคต้องเป็นสมาชิกพรรค อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี นับแต่วันที่ได้รับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง หรือนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่พรรคเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ แล้วแต่กรณี

คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง มีหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันในการบริหารจัดการพรรค และอาจมีมติแต่งตั้งผู้อำนวยการพรรคที่เป็นนักบริหารมืออาชีพ ตลอดจนบุคลากรตำแหน่งอื่นใด เช่น โฆษกพรรค ตามที่เห็นว่าเป็นการจำเป็น

ข้อ ๑๒ ประธานสภาผู้แทนราษฎรและรองประธานสภาผู้แทนราษฎรจะเป็นกรรมการบริหารพรรคมิได้

ข้อ ๑๓ ความเป็นกรรมการบริหารพรรคสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดจากสมาชิกภาพ
- (๔) อื่นๆ ตามที่กฎหมายหรือข้อบังคับพรรคกำหนด

เมื่อตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคว่างลงตามวรรคหนึ่ง ให้หัวหน้าพรรคแต่งตั้งกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งที่เหมาะสมเข้าทำหน้าที่แทน จนกว่าจะมีการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างซึ่งต้องกระทำภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง

ข้อ ๑๔ กรรมการบริหารพรรคทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ครบวาระการดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรค
- (๒) ความเป็นกรรมการบริหารพรรคของหัวหน้าพรรคสิ้นสุดลงตามข้อ ๑๓
- (๓) กรรมการบริหารพรรคว่างลงเกินกึ่งหนึ่งของกรรมการบริหารพรรคทั้งหมด

ในกรณีกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะตาม (๒) ให้กรรมการบริหารพรรคที่เหลืออยู่เลือกกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน และให้เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

ในกรณีกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะยกเว้นตาม (๒) ให้เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่กรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

ในกรณีที่มีเหตุให้กรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้กรรมการบริหารพรรคที่พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่

ข้อ ๑๕ คณะกรรมการบริหารพรรคมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินกิจกรรมของพรรคให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย นโยบายพรรคข้อบังคับพรรค และมติที่ประชุมใหญ่ของพรรค รวมตลอดทั้งระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของ คณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๒) ควบคุมและกำกับดูแลมิให้สมาชิกพรรคหรือผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคกระทำการในลักษณะที่อาจทำให้การเลือกตั้งหรือการเลือกมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรืออาจเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใดซึ่งสมัครเข้ารับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(๓) ให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนหรือโครงการที่จะดำเนินกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายพรรคการเมือง

(๔) ดำเนินการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและข้อบังคับพรรค

(๕) บริหารการเงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดของพรรคและสาขาพรรคตลอดจนจัดทำบัญชีตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายพรรคการเมืองให้ถูกต้องตามความเป็นจริง

(๖) ตรวจสอบและควบคุมมิให้มีการนำเงินหรือทรัพย์สินของพรรคไปใช้จ่ายเพื่อการอื่นใดนอกจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายพรรคการเมือง

(๗) กรณีพรรคสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองหรือถูกยุบพรรคยังคงต้องปฏิบัติหน้าที่อยู่จนกว่าการชำระบัญชีจะแล้วเสร็จ แต่จะดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในนามพรรคที่สิ้นสภาพ ความเป็นพรรคการเมืองหรือยุบพรรคการเมืองมิได้

(๘) ออกกฎระเบียบและจัดตั้งหน่วยงานต่างๆ เพื่อปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายและข้อบังคับของพรรค

(๙) ควบคุมมิให้สมาชิกพรรค และผู้ซึ่งพรรคส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งกระทำการใดที่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง

(๑๐) ประกาศเลิกพรรค สาขาพรรค และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

(๑๑) ดำเนินการให้มีการประชุมใหญ่พรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และรายงานกิจการด้านต่างๆ ต่อที่ประชุมใหญ่พรรค

(๑๒) แต่งตั้งและถอดถอนผู้ปฏิบัติงานในกิจการต่างๆ ของพรรคและคณะทำงานเฉพาะกิจทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

ข้อ ๑๖ กรรมการบริหารพรรคแต่ละตำแหน่งมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) หัวหน้าพรรค

(ก) เป็นประธานคณะกรรมการบริหารพรรคและเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ตลอดจนดำเนินการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค

(ข) เป็นผู้เรียกประชุมใหญ่พรรคตามมติของคณะกรรมการบริหารพรรค และเป็นประธานที่ประชุมใหญ่พรรคตลอดจนดำเนินการประชุมใหญ่

(ค) เป็นผู้เรียกประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค และเป็นประธานที่ประชุมตลอดจนเป็นผู้ดำเนินการประชุมดังกล่าว

(ง) เป็นผู้ลงนามประกาศ กฎระเบียบ และคำสั่งพรรค

(จ) ในกรณีที่มีความจำเป็นในการดำเนินการทางการเมืองให้มีอำนาจปฏิบัติการในนามของพรรคได้โดยมติของคณะกรรมการบริหารพรรค

(ฉ) มีหน้าที่และอำนาจอื่นๆ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและข้อบังคับพรรค

(๒) เลขานุการพรรคมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นผู้ตรวจสอบและกำกับดูแลกิจการทั้งปวงของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมายและให้รับผิดชอบโดยตรงต่อหัวหน้าพรรค ในกิจการที่หัวหน้าพรรคมอบหมายให้ปฏิบัติ

(ข) เป็นผู้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการบริหารพรรค ที่ประชุมร่วมคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค และต่อที่ประชุมใหญ่พรรค

(ค) เป็นเลขานุการของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ที่ประชุมร่วมคณะกรรมการบริหารพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค และที่ประชุมใหญ่พรรค

(ง) เป็นผู้กำกับดูแลการบริหารงานของสำนักงานใหญ่พรรค

(๓) เภรัญญิกพรรค มีหน้าที่และอำนาจในการควบคุมรายรับ รายจ่าย บัญชีทรัพย์สินหนี้สิน และงบการเงินของพรรค ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

(๔) นายทะเบียนสมาชิกพรรค มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรค และจัดทำทะเบียนสมาชิกพรรคให้ตรงตามความเป็นจริง

และต้องให้สมาชิกพรรคตรวจดูได้โดยสะดวก ณ สำนักงานใหญ่ของพรรค รวมทั้งประกาศชื่อและนามสกุลของสมาชิกพรรคให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบความถูกต้อง

(๕) กรรมการบริหารพรรค มีหน้าที่และอำนาจตามที่คณะกรรมการบริหารพรรค หรือหัวหน้าพรรคกำหนดหรือมอบหมาย

ส่วนที่ ๒

สาขาพรรค

ข้อ ๑๗ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรค ต้องดำเนินการให้มีสาขาพรรคในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา โดยสาขาพรรคแต่ละสาขาต้องมีสมาชิกพรรคที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือเขตจังหวัดตั้งแต่ห้าร้อยคนขึ้นไป

ข้อ ๑๘ การจัดตั้งสาขาพรรค เมื่อเขตจังหวัดใดที่มีสมาชิกพรรคที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัดนั้นตั้งแต่ห้าร้อยคนขึ้นไป สมาชิกพรรคไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนอาจจัดประชุมเพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค กำหนดสถานที่ตั้งสาขาพรรค และเมื่อหัวหน้าพรรคให้ความเห็นชอบให้จัดตั้งสาขาพรรค ให้หัวหน้าพรรคแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่หัวหน้าพรรคให้ความเห็นชอบให้จัดตั้งสาขาพรรค

ข้อ ๑๙ คณะกรรมการสาขาพรรคให้มีจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน ประกอบด้วย

- (๑) หัวหน้าสาขาพรรค
- (๒) เลขานุการสาขาพรรค
- (๓) เภรัณยิกสาขาพรรค
- (๔) นายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรค
- (๕) กรรมการสาขาพรรค จำนวนสามคน

ข้อ ๒๐ กรรมการสาขาพรรคต้องเป็นสมาชิกพรรค มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปีนับแต่วันที่เลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค

ข้อ ๒๑ การเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคให้ดำเนินการในที่ประชุมจัดตั้งสาขาพรรคหรือที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค แล้วแต่กรณี ดังนี้

- (๑) ให้ที่ประชุมกำหนดจำนวนคณะกรรมการสาขาพรรคตามข้อ ๑๙
- (๒) เลือกหัวหน้าสาขาพรรคเป็นลำดับแรกแล้วเลือกตำแหน่งอื่นๆ จนครบตาม (๑)

(๓) การเสนอชื่อบุคคลที่จะได้รับเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการสาขาพรรคจะต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสองคน ผู้รับรองและผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งต้องอยู่ในที่ประชุมจัดตั้งสาขาพรรคหรือที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๒ คณะกรรมการสาขาพรรคมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) ดำเนินกิจกรรมของพรรคให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย นโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค และมติของที่ประชุมใหญ่พรรค รวมตลอดทั้งระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๒) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การใช้สิทธิและเสรีภาพอย่างมีเหตุผลและมีความรับผิดชอบต่อสังคม และความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของปวงชนชาวไทย

(๓) ร่วมกับประชาชนในการหาแนวทางการพัฒนาประเทศ และการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างมีเหตุผลโดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจและความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนประกอบกัน

(๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง รวมตลอดทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการดำเนินงานขององค์กรอิสระอย่างมีเหตุผล

(๕) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความสามัคคีปรองดอง รู้จักยอมรับความเห็นทางการเมืองโดยสุจริตที่แตกต่าง และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธี เพื่อประโยชน์สุขของประเทศชาติและประชาชน

(๖) กิจกรรมอื่นอันจะยังประโยชน์ต่อการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งการพัฒนาพรรคการเมืองให้เป็นสถาบันการเมืองของประชาชน ทั้งนี้ ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ข้อ ๒๓ กรรมการสาขาพรรคแต่ละตำแหน่งมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) หัวหน้าสาขาพรรค

(ก) เป็นผู้แทนของสาขาพรรคในกิจการของสาขานั้นอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอกและเป็นผู้รับผิดชอบในกิจกรรมทั้งปวงของสาขาพรรค

(ข) เป็นประธานของคณะกรรมการสาขาพรรค เรียกประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคและเป็นประธานการประชุม

(ค) เรียกประชุมใหญ่สาขาพรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสาขาพรรคและเป็นประธานของที่ประชุม ตลอดจนดำเนินการประชุม

(ง) มีสิทธิยับยั้งมติคณะกรรมการสาขาพรรค หรือคณะกรรมการอื่นๆ ที่คณะกรรมการสาขาพรรคจัดตั้งขึ้นเพื่อขอให้มีการทบทวนมติในกรณีที่มีความจำเป็น แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสามวัน ซึ่งหากพ้นกำหนดดังกล่าวให้ถือว่ามติของที่ประชุมนั้นมีผลใช้บังคับ

(จ) ในกรณีที่มีความจำเป็นในการดำเนินการทางการเมือง ให้มีอำนาจปฏิบัติการ
ในนามของสาขาพรรคได้ โดยความเห็นชอบของกรรมการสาขาพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการ
สาขาพรรค เท่าที่มีอยู่ในขณะนั้นและให้ถือว่าการดำเนินการนั้นเป็นมติของสาขาพรรค

(ฉ) จัดให้มีบัญชีรับและจ่ายเงินของสาขาพรรค

(ช) จัดทำบัญชีรายชื่อพร้อมที่อยู่ของสมาชิกพรรคที่มีภูมิลำเนาในเขตพื้นที่
รับผิดชอบของสาขาพรรคการเมือง

(ซ) อำนาจอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

(๒) เลขานุการสาขาพรรค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ

(ก) ตรวจสอบและกำกับดูแลกิจการทั้งปวง ของสาขาพรรคตามที่คณะกรรมการสาขา
พรรค มอบหมาย และให้รับผิดชอบโดยตรงจากประธานสาขาพรรคในกิจการที่ประธานสาขาคอมมอบหมาย
ให้ปฏิบัติ

(ข) เสนอรายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคและที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค

(ค) เป็นเลขานุการของที่ประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคและที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค

(ง) กำกับดูแลการบริหารงานของสำนักงานสาขาพรรค

(๓) เภรัญญิกสาขาพรรค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุม รายรับ - รายจ่าย บัญชี
ทรัพย์สินหนี้สินและงบการเงินของสาขาพรรคตามที่คณะกรรมการสาขาพรรคกำหนด

(๔) นายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบทะเบียนสมาชิกสาขาพรรค

(๕) กรรมการสาขาพรรค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบตามที่หัวหน้าสาขาพรรคหรือคณะกรรมการ
สาขาคอมมอบหมาย

ข้อ ๒๔ ความเป็นกรรมการสาขาพรรคสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดจากสมาชิกภาพ

(๔) อื่นๆ ตามที่กฎหมายหรือข้อบังคับพรรคกำหนด

เมื่อตำแหน่งกรรมการสาขาพรรคว่างลงตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) ให้หัวหน้าสาขาพรรค
แต่งตั้งกรรมการสาขาพรรคคนใดคนหนึ่งที่เหมาะสมเข้าทำหน้าที่แทน จนกว่าจะมีการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่
ว่างซึ่งต้องกระทำภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง หากตำแหน่งหัวหน้าสาขาพรรคว่างลงตาม (๑)
(๒) (๓) และ (๔) ให้กรรมการสาขาพรรคที่เหลืออยู่เลือกกรรมการสาขาพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน และให้มี
อำนาจเรียกประชุมใหญ่สาขาพรรคเพื่อเลือกตั้งหัวหน้าสาขาพรรคแทนตำแหน่ง ที่ว่างภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่
ตำแหน่งว่างลง

ข้อ ๒๕ กรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ เมื่อ

- (๑) ครบวาระการดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรค
- (๒) กรรมการสาขาพรรคลาออกทั้งคณะ
- (๓) กรรมการสาขาพรรคว่างลงเกินกึ่งหนึ่งของกรรมการสาขาพรรคทั้งหมด

เมื่อคณะกรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้หัวหน้าสาขาพรรคมีอำนาจ ในการเรียกประชุมใหญ่สาขาพรรค เพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่ภายในหกสัปดาห์นับแต่วัน ที่พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

ในกรณีที่มีเหตุให้คณะกรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้คณะกรรมการสาขา พรรคที่พ้นจากตำแหน่งอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการ สาขาพรรค ชุดใหม่

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการสาขาพรรคเหลืออยู่ หรือมีแต่ไม่ยินยอมดำเนินการเลือกตั้ง คณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่ คณะกรรมการบริหารพรรคจะดำเนินการเองหรือจะมอบหมายให้สมาชิกสาขา พรรคจำนวนหนึ่งดำเนินการแทนก็ได้

ข้อ ๒๖ เมื่อดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคครบตามที่กำหนดในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ แล้ว หากต่อมาภายหลังมีสาขาพรรคไม่ครบ ให้ดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคให้ครบตามมาตรา ๓๓ ดังกล่าวภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนพรรค การเมืองกำหนด

ส่วนที่ ๓

ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๒๗ เขตเลือกตั้งในจังหวัดใดที่มีได้เป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่พรรคหรือสาขาพรรคถ้ามี สมาชิกพรรคที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้นหนึ่งร้อยคนขึ้นไป พรรคต้องแต่งตั้งสมาชิกพรรคซึ่งมี ภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้นซึ่งมาจากการเลือกของสมาชิกพรรคเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำ จังหวัดเพื่อดำเนินกิจกรรมของพรรคในเขตเลือกตั้งนั้น

ข้อ ๒๘ การแต่งตั้งตัวแทนพรรคประจำจังหวัด เมื่อเขตเลือกตั้งในเขตจังหวัดใดที่มี สมาชิก พรรคที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งเกินหนึ่งร้อยคน ให้สมาชิกพรรคไม่น้อยกว่าห้าสิบคนจัดประชุมเพื่อ ดำเนินการเลือกตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด โดยในการลงคะแนนให้สมาชิกพรรคมีสิทธิลงคะแนน เลือกได้หนึ่งคน และเมื่อลงคะแนนเสร็จสิ้นแล้วให้นับคะแนนและประกาศผลการนับคะแนนแล้วรายงาน ชื่อสมาชิกพรรคซึ่งได้รับคะแนนสูงสุดลำดับแรกต่อหัวหน้าพรรคโดยเร็ว และให้หัวหน้าพรรคแต่งตั้งสมาชิก พรรคที่ได้รับคะแนนสูงสุดเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ในกรณีที่คะแนนเท่ากันให้เป็นอำนาจของ หัวหน้าพรรคในการพิจารณาแต่งตั้ง และให้หัวหน้าพรรคแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในสัปดาห์ นับแต่วันที่ตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ในกรณีที่ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้หัวหน้าพรรค แต่งตั้งสมาชิกพรรคผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมเป็นผู้ทำการแทนตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๒๙ ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดต้องเป็นสมาชิกพรรค มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปีนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๓๐ ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) ดำเนินกิจกรรมของพรรคให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย นโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค และมติของที่ประชุมใหญ่พรรค รวมตลอดทั้งระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๒) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การใช้สิทธิและเสรีภาพอย่างมีเหตุผลและ มีความรับผิดชอบต่อสังคม และความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของปวงชนชาวไทย

(๓) ร่วมกับประชาชนในการหาแนวทางการพัฒนาประเทศ และการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างมีเหตุผลโดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ และความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนประกอบกับ

(๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง รวมตลอดทั้งการ ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการดำเนินงานขององค์กรอิสระอย่างมีเหตุผล

(๕) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความสามัคคีปรองดอง รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริตที่แตกต่าง และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธี เพื่อประโยชน์สุขของ ประเทศชาติและประชาชน

(๖) กิจกรรมอื่นอันจะยังประโยชน์ต่อการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข รวมทั้งการพัฒนาพรรคการเมืองให้เป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชน ทั้งนี้ ตามที่ได้รับ ความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๗) จัดให้มีบัญชีรับและจ่ายเงินของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

(๘) จัดทำบัญชีรายชื่อพร้อมที่อยู่ของสมาชิกพรรคที่มีภูมิลำเนาในเขตเลือกตั้งซึ่งเป็นที่ตั้งของ ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๓๑ ความเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดสิ้นสุดลง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดจากสมาชิกภาพ

(๔) หัวหน้าพรรคโดยมติของคณะกรรมการบริหารพรรคสั่งให้ออกจากการเป็นตัวแทนพรรค การเมืองประจำจังหวัด

(๕) ครบวาระการดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรค

หมวด ๕

การบริหารจัดการสาขาพรรค และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๓๒ การบริหารจัดการสาขาพรรค มีดังนี้

- (๑) รับสมัครสมาชิกพรรค
- (๒) จัดทำทะเบียนสมาชิกพรรคในพื้นที่รับผิดชอบของสาขาพรรค
- (๓) ประกาศชื่อและนามสกุลของสมาชิกพรรคให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ข้อ ๓๓ การบริหารจัดการตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด มีดังนี้

- (๑) รับสมัครสมาชิกพรรค
- (๒) จัดทำทะเบียนสมาชิกพรรคในพื้นที่รับผิดชอบของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด
- (๓) ประกาศชื่อและนามสกุลของสมาชิกพรรคให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

หมวด ๖

การประชุม

ส่วนที่ ๑

การประชุมใหญ่พรรค

ข้อ ๓๔ คณะกรรมการบริหารพรรคต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญของพรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ข้อ ๓๕ สมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิก ซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวน กรรมการบริหารพรรค หรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ของพรรค หรือไม่น้อยกว่าสองร้อยห้าสิบคน แล้วแต่จำนวนใดจะน้อยกว่า มีสิทธิเข้าชื่อกันยื่นคำขอให้จัดการประชุมใหญ่ วิสามัญของพรรคได้

ข้อ ๓๖ องค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่พรรค ประกอบด้วย

- (๑) กรรมการบริหารพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริหารพรรค ทั้งหมด
- (๒) ผู้แทนของสาขาพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสาขาพรรค ซึ่งในจำนวนนี้ จะต้องประกอบด้วยผู้แทนของสาขาพรรคไม่น้อยกว่าสองสาขาซึ่งมาจากต่างภาคกัน

(๓) ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

(๔) สมาชิกพรรคมาประชุมไม่น้อยกว่าสองร้อยห้าสิบคน

ข้อ ๓๗ การลงมติในที่ประชุมใหญ่ ให้กระทำโดยเปิดเผยและถือเสียงข้างมากของที่ประชุม ในกรณีที่มีเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียง เพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๓๘ ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานในที่ประชุมใหญ่ ถ้าหัวหน้าพรรคมิได้เข้าร่วมประชุม หรือมีอาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ที่ประชุมใหญ่เลือกกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งเป็นประธาน และให้เลขาธิการพรรคเป็นเลขานุการที่ประชุม แต่ถ้าเลขาธิการพรรคมิได้เข้าร่วมประชุมหรือมีอาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ที่ประชุมใหญ่เลือกกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

ข้อ ๓๙ การดำเนินการดังต่อไปนี้ ให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่พรรค

(๑) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรค หรือนโยบายของพรรค

(๒) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรค

(๓) การเลือกตั้งหัวหน้าพรรค เลขาธิการพรรค เภรัณยูภคพรรค นายทะเบียนสมาชิกพรรค และกรรมการบริหารพรรค

(๔) การเลือกตั้งคณะกรรมการจริยธรรมและวินัยของพรรค

(๕) การเลือกตั้งคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรค

(๖) การให้ความเห็นชอบรายงานการเงินและการดำเนินกิจการของพรรคที่ได้ดำเนินการไปในรอบปีที่ผ่านมา

(๗) กิจการที่เสนอโดยคณะกรรมการบริหารพรรคหรือหัวหน้าสาขาพรรค

(๘) กิจการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมาย หรือข้อบังคับพรรค

การลงมติในที่ประชุมใหญ่ให้กระทำโดยเปิดเผย เว้นแต่การลงมติเลือกบุคคลตาม (๓) (๔) และ (๕) ให้ลงคะแนนลับ

ข้อ ๔๐ การเรียกประชุมใหญ่พรรค ให้หัวหน้าพรรคแจ้งกำหนดการประชุม ให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบสี่วัน โดยระบุวัน เวลา สถานที่ และระเบียบวาระการประชุมด้วย

ส่วนที่ ๒

การประชุมใหญ่สาขาพรรค

ข้อ ๔๑ คณะกรรมการสาขาพรรคต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญสาขาพรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ข้อ ๔๒ องค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค ประกอบด้วย

(๑) กรรมการสาขาพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการสาขาพรรคทั้งหมด

(๒) สมาชิกพรรคที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสาขาพรรค

ข้อ ๔๓ องค์ประชุมใหญ่ของสาขาพรรคตามข้อ ๔๒ ต้องมีจำนวนรวมกันทั้งหมดไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน

การลงมติให้ถือเสียงข้างมากของสมาชิกที่มาร่วมประชุม กรณีที่มีเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๔๔ ให้หัวหน้าสาขาพรรคเป็นประธานในที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค ถ้าหัวหน้าสาขาพรรคมิได้เข้าร่วมประชุมหรือมีอจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้คณะกรรมการสาขาพรรคที่มาประชุมเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธานที่ประชุมและให้เลขานุการสาขาพรรคทำหน้าที่เป็นเลขานุการในที่ประชุม

ข้อ ๔๕ กิจการดังต่อไปนี้ให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค

(๑) กิจการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง หรือกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือตามประกาศของคณะกรรมการเลือกตั้ง

(๒) เลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคหรือกรรมการสาขาพรรค

ข้อ ๔๖ คำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่สาขาพรรคทุกคราวให้หัวหน้าสาขาพรรคแจ้งกำหนดการประชุมให้สมาชิกสาขาพรรคทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันโดยให้ระบุ วัน เวลา และสถานที่ประชุมและระเบียบวาระการประชุมด้วย

ส่วนที่ ๓

การประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๔๗ การประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคต้องมีกรรมการบริหารพรรคมาประชุมเกินกว่า กึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคที่มีอยู่ในขณะนั้นจึงจะเป็นองค์ประชุม ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธาน ที่ประชุม ให้เลขานุการพรรคทำหน้าที่เลขานุการในที่ประชุม

ข้อ ๔๘ มติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคให้ถือเสียงข้างมาก

ส่วนที่ ๔

การประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค

ข้อ ๔๙ การประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค ต้องมีกรรมการสาขาพรรคมาประชุมเกินกว่า กึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการสาขาพรรคที่มีอยู่ในขณะนั้น จึงจะเป็นองค์ประชุม โดยให้หัวหน้าสาขาพรรค เป็นประธานในที่ประชุม ให้เลขานุการสาขาพรรค ทำหน้าที่เลขานุการในที่ประชุม

ข้อ ๕๐ มติของที่ประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคให้ถือเสียงข้างมาก

หมวด ๗

สมาชิกพรรค

ข้อ ๕๑ สมาชิกพรรคต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด ในกรณีเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติต้องได้สัญชาติไทย มาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี

(๓) ไม่เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๙๘ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๔) (๑๖) (๑๗) หรือ (๑๘) ของรัฐธรรมนูญ

(๔) ไม่เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นหรือผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองอื่นหรือ ผู้แจ้งการเตรียมการจัดตั้งพรรคการเมือง

ข้อ ๕๒ การสมัครเป็นสมาชิกพรรคให้ยื่นใบสมัครตามแบบพิมพ์ของพรรค พร้อมด้วยเอกสาร ประกอบตามที่พรรคกำหนด

สมาชิกภาพของสมาชิกพรรคเริ่มตั้งแต่ได้ชำระค่าบำรุงพรรค

ข้อ ๕๓ สมาชิกภาพของสมาชิกพรรคสิ้นสุดลง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๔๖
- (๔) พรรคมีมติให้ออกเพราะกระทำผิดวินัยหรือจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง หรือมีเหตุร้ายแรงอื่น
- (๕) พรรคสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง หรือยุบพรรค
- (๖) ไม่ชำระค่าบำรุงพรรคสองปีติดต่อกัน

การลาออกจากสมาชิกพรรคตามวรรคหนึ่ง (๒) ให้ถือว่าสมบูรณ์เมื่อได้ยื่นใบลาออก ต่อนายทะเบียนสมาชิกพรรคหรือนายทะเบียนพรรคการเมือง

การสิ้นสุดของสมาชิกภาพตามวรรคหนึ่ง (๔) หากสมาชิกผู้นั้นดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มติของพรรคการเมืองที่ให้พ้นสภาพสมาชิกพรรคต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมือง

ข้อ ๕๔ สมาชิกพรรคมีสิทธิต่างๆ ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อพรรค
- (๒) ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรค
- (๓) ได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งเป็นผู้ปฏิบัติงาน คณะทำงานหรือคณะกรรมการสาขาพรรค ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด หรืออนุกรรมการในคณะต่างๆ หรือกรรมการบริหารพรรค ตลอดจนที่ปรึกษาพรรค
- (๔) อื่นๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคจะพิจารณาเป็นแต่ละกรณีไป

ข้อ ๕๕ สมาชิกพรรคมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ร่วมรับผิดชอบต่อเสถียรภาพของพรรค และให้ความร่วมมือในกิจกรรมของพรรคด้วยจิตสำนึกในอุดมการณ์ของพรรคในฐานะเป็นเจ้าของพรรคร่วมกัน
- (๒) สนับสนุนสมาชิกพรรคผู้ที่พรรคได้พิจารณาส่งลงสมัครรับเลือกตั้งในทุกระดับ และให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของพรรคด้วยความเต็มใจ และบริสุทธิ์ใจเพื่อความก้าวหน้าของพรรค
- (๓) ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับของพรรคอย่างเคร่งครัด ให้การสนับสนุนนโยบายและมติของพรรคอย่างจริงจัง
- (๔) ร่วมกิจกรรมทางการเมืองของพรรคด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ

ข้อ ๕๖ พรรคมีความรับผิดชอบต่อนายสมาชิกพรรค ดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินการทางการเมืองอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้พรรคได้ก้าวไปสู่การมีบทบาททางการเมืองและเข้าสู่การบริหารประเทศตามนโยบายของพรรคเพื่อบรรลุเป้าหมายตามอุดมการณ์

(๒) ส่งเสริมสภาพของสมาชิก ให้มีสมรรถภาพต่อการดำรงชีวิตของตนเอง และครอบครัว และจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์เพื่อสมานสามัคคีระหว่างมวลสมาชิกทั่วประเทศ

(๓) ให้สวัสดิการคุ้มครองจากอิทธิพล อำนาจมืด และส่งเสริมอาชีพให้กับมวลสมาชิก

(๔) ให้ความสำคัญแก่มวลสมาชิกพรรคทุกท่านอย่างเต็มรูปแบบ โดยให้ถือว่าสมาชิกพรรค เป็นบุคคลสำคัญและเป็นองค์กรหลักของพรรค

หมวด ๘

ข้อกำหนดทางจริยธรรมและวินัย

ส่วนที่ ๑

ข้อกำหนดทางจริยธรรมและวินัยของสมาชิกพรรค

ข้อ ๕๗ ข้อกำหนดทางจริยธรรมและวินัยของสมาชิกพรรค มีดังนี้

(๑) ยึดมั่นและธำรงไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(๒) พิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขต และเขต ที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อย ของ ประชาชน

(๓) ยึดมั่นในอุดมการณ์ของพรรคและต้องถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่า ประโยชน์ส่วนตน

(๔) ไม่กระทำการใดอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(๕) ไม่กระทำการอันใดโดยเจตนาอันไม่สุจริตที่เป็นการเสื่อมเสียต่อชื่อเสียงและเกียรติคุณ ของพรรค

(๖) ยึดมั่นหลักนิติธรรม และประพฤติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๗) ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสมาชิกพรรคอย่างเต็มกำลังความสามารถ และยึดมั่นในความถูกต้อง ชอบธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ และปฏิบัติตามกฎหมาย โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติและความผาสุก ของประชาชนโดยรวม

(๘) ดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของพรรคอย่างประหยัด คุ่มค่า โดยระมัดระวังมิให้เสียหาย หรือ สิ้นเปลืองโดยไม่จำเป็น

(๙) รักษาความลับของพรรค และระเบียบแบบแผนของพรรค

(๑๐) ดำเนินการอื่นให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และระบบคุณธรรม รวมทั้งส่งเสริม และสนับสนุนให้เกิดความสามัคคี ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

(๑๑) ต้องไม่ขอ ไม่เรียก ไม่รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดในประการที่อาจ ทำให้กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่

(๑๒) ต้องไม่รับของขวัญของกำนัล ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เว้นแต่เป็นการรับจากการ ให้โดยธรรมจรรยา และการรับที่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับให้รับได้

ส่วนที่ ๒

ข้อกำหนดทางจริยธรรมและวินัยของกรรมการบริหารพรรค และผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ข้อ ๕๘ ข้อกำหนดทางจริยธรรมและวินัยของกรรมการบริหารพรรค และผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีดังนี้

(๑) กรรมการบริหารพรรคและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในนามพรรค ต้องอยู่ในบังคับข้อกำหนดทางจริยธรรมและวินัยของสมาชิกพรรค ตามที่ปรากฏในหมวด ๘ ส่วนที่ ๑ แห่งข้อบังคับนี้

(๒) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ เพื่อตนเองหรือผู้อื่น หรือมีพฤติการณ์ที่รู้เห็นหรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้ตำแหน่งหน้าที่ของตนแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

(๓) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความยุติธรรม เป็นอิสระ เป็นกลาง และปราศจากอคติโดยไม่หวั่นไหวต่ออิทธิพล กระแสสังคม หรือแรงกดดันอันมิชอบด้วยกฎหมาย โดยเคารพในเจตนารมณ์ สิทธิและเสรีภาพของประชาชน

(๔) ในกรณีที่ไม่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องในการบังคับบัญชาข้าราชการ ต้องไม่แทรกแซงในการแต่งตั้งโยกย้ายหรือการพิจารณาความดีความชอบของข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ

(๕) รักษาความลับของพรรค และเคารพมติพรรค

(๖) มีความรับผิดชอบในการสื่อสารทางการเมืองของตนอย่างถูกต้องครบถ้วนและไม่บิดเบือน

(๗) ไม่กระทำการใดอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่พรรคหรือขัดต่ออุดมการณ์ของพรรค

(๘) ไม่กระทำการใดที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อเกียรติศักดิ์แห่งตำแหน่งหน้าที่ของตน

(๙) ไม่ปล่อยปละละเลยหรือยินยอมให้บุคคลในครอบครัวหรือบุคคลที่อยู่ในกำกับดูแลหรือความรับผิดชอบของตน เรียก รับหรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยมิชอบ

(๑๐) ไม่คบหาสมาคมกับผู้กระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ

(๑๑) ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ

(๑๒) ไม่เกี่ยวข้องกับการพนันทั้งปวงไม่ว่าในฐานะใดๆ

(๑๓) รักษาไว้ซึ่งความลับในการประชุม การพิจารณาวินิจฉัย รวมทั้งเคารพต่อมติของที่ประชุมฝ่ายข้างมาก และเหตุผลของทุกฝ่ายอย่างเคร่งครัด

(๑๔) ให้ข้อมูลข่าวสารตามข้อเท็จจริงแก่ประชาชนหรือสื่อมวลชนอันอยู่ในความรับผิดชอบของตน ถูกต้องครบถ้วนและไม่บิดเบือน

หมวด ๙

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
แบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ และการคัดเลือกบุคคล
ซึ่งพรรคเห็นสมควรจะเสนอให้ได้รับพิจารณาแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ ๕๙ พรรคต้องจัดให้มีคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

ข้อ ๖๐ คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งมีจำนวนสิบเอ็ดคน ประกอบด้วย

(๑) กรรมการบริหารพรรค จำนวนสี่คน

(๒) หัวหน้าสาขาพรรค จำนวนสี่คน จากภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และ
ภาคใต้ แห่งละหนึ่งคน

(๓) ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด จำนวนสามคน

คณะกรรมการสรรหาทำหน้าที่รับผิดชอบในการสรรหาผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบ
แบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ ตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยพรรคการเมือง

ส่วนที่ ๒

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกสมาชิกพรรค

เพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

ข้อ ๖๑ การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งในเขตเลือกตั้ง
ใดให้พรรคส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งจากผู้ซึ่งได้รับเลือกจากสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่มี
เขตพื้นที่รับผิดชอบในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ ๖๒ การสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งให้ดำเนินการ
ตามวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการสรรหากำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการสมัครเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง
และประกาศให้สมาชิกพรรคทราบเป็นการทั่วไป

(๒) เมื่อพ้นกำหนดเวลารับสมัครตาม (๑) ให้คณะกรรมการสรรหาตรวจสอบคุณสมบัติของ
ผู้สมัครในแต่ละเขตเลือกตั้ง แล้วส่งรายชื่อผู้สมัครให้สาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทน
พรรคการเมืองประจำจังหวัดที่มีพื้นที่รับผิดชอบในเขตเลือกตั้งนั้น

- (๓) เมื่อสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดได้รับรายชื่อผู้สมัครจากคณะกรรมการสรรหาแล้ว ให้หัวหน้าสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดจัดการประชุมสมาชิกเพื่อลงคะแนนเลือกผู้สมัครตามรายชื่อคณะกรรมการสรรหาส่งมา
- (๔) การประชุมสาขาพรรคต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน หรือการประชุมตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบคน โดยในการลงคะแนนให้สมาชิกมีสิทธิลงคะแนนเลือกได้หนึ่งคน และเมื่อลงคะแนนเลือกเสร็จสิ้นแล้ว ให้นำคะแนนและประกาศผลการนับคะแนนของสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดในเขตเลือกตั้งนั้น แล้วรายงานรายชื่อผู้สมัครซึ่งได้รับคะแนนลำดับสูงสุดสองลำดับแรกให้คณะกรรมการสรรหาโดยเร็ว ในกรณีที่ผู้มีผู้คะแนนเท่ากันมากกว่าจำนวนดังกล่าว ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการสรรหาในการจัดเรียงลำดับ
- (๕) ให้คณะกรรมการสรรหาส่งรายชื่อผู้สมัครซึ่งได้รับคะแนนของแต่ละเขตเลือกตั้งให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาให้ความเห็นชอบโดยพิจารณาจากผู้มีคะแนนสูงสุดของแต่ละเขตเลือกตั้ง หากคณะกรรมการบริหารพรรคไม่เห็นชอบ ให้แสดงเหตุผลและให้พิจารณาผู้สมัครซึ่งได้คะแนนในลำดับถัดไปเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารพรรคไม่เห็นชอบกับรายชื่อที่สาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดส่งมาทั้งหมดให้คณะกรรมการบริหารพรรคและคณะกรรมการสรรหาประชุมร่วมกัน หากที่ประชุมร่วมกันมีมติเห็นชอบกับรายชื่อผู้สมัครผู้ใด ให้เสนอรายชื่อนั้นเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง แต่ถ้าที่ประชุมร่วมกันมีมติไม่เห็นชอบกับรายชื่อผู้สมัครที่สาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดส่งมาทั้งหมด ให้คณะกรรมการสรรหาแจ้งเหตุผลให้หัวหน้าสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดในเขตเลือกตั้งนั้นทราบ และให้ดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) จนกว่าจะได้ผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น

ส่วนที่ ๓

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

ข้อ ๖๓ การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ให้พรรคจัดทำบัญชีรายชื่อเพื่อส่งให้สาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดโดยให้คำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่างๆ และความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิงด้วย

ข้อ ๖๔ การสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้ดำเนินการตามวิธีการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้คณะกรรมการสรรหากำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการเสนอรายชื่อบุคคลเป็นผู้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง และมีหนังสือแจ้งไปยังคณะกรรมการบริหารพรรค หัวหน้าสาขา

พรรค ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด และประกาศให้สมาชิกพรรคทราบเป็นการทั่วไป

- (๒) เมื่อพ้นกำหนดเวลาเสนอรายชื่อจากกรรมการบริหารพรรค หัวหน้าสาขาพรรคและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดตาม (๑) ให้คณะกรรมการสรรหาตรวจสอบคุณสมบัติและจัดทำบัญชีรายชื่อไม่เกินหนึ่งร้อยห้าสิบลายชื่อ โดยคำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่างๆ และความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิง แล้วส่งบัญชีรายชื่อดังกล่าวไปยังสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด
- (๓) ให้หัวหน้าสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดจัดการประชุมเพื่อให้สมาชิกลงคะแนนเลือกบุคคลในบัญชีรายชื่อตาม (๒) โดยให้สมาชิกลงคะแนนได้คนละไม่เกินสิบห้ารายชื่อ โดยการประชุมสาขาพรรคต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนหรือการประชุมตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบคน เมื่อลงคะแนนเลือกเสร็จสิ้นแล้ว ให้หัวหน้าสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดประกาศผลการนับคะแนนของสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดนั้นแล้วรายงานยังคณะกรรมการสรรหาโดยเร็ว
- (๔) ให้คณะกรรมการสรรหาจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยเรียงลำดับตามผลรวมของคะแนนที่ได้รับจากสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดตาม (๓) ในกรณีที่หัวหน้าพรรคประสงค์จะเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้หัวหน้าพรรคอยู่ในบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งลำดับที่หนึ่งและให้เรียงลำดับรายชื่อตามผลคะแนนดังกล่าวในลำดับถัดไปจนครบจำนวน ในกรณีที่คะแนนของบุคคลตามบัญชีรายชื่อเท่ากันให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการสรรหาในการจัดเรียงลำดับ
- (๕) ให้คณะกรรมการสรรหาส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งตาม (๔) ให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาให้ความเห็นชอบ หากคณะกรรมการบริหารพรรคไม่เห็นชอบให้ดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) จนกว่าจะได้บัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง

เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิก ในกรณีที่สมาชิกผู้ใดมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ยังไม่ได้มีการจัดตั้งสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดให้ถือว่าสมาชิกผู้นั้นเป็นสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งของสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่มีเขตเลือกตั้งใกล้เคียงตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

ส่วนที่ ๔

ข้อยกเว้นในการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ ๖๕ ในการเลือกตั้งทั่วไป การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ ให้ดำเนินการสรรหาตามวิธีการที่กำหนดในข้อ ๖๒ และข้อ ๖๔ เว้นแต่กรณีที่เป็น การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งแทนการ

เลือกตั้งที่เป็นโมฆะ หรือการเลือกตั้งใหม่ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดได้รับเลือกตั้งหรือกรณีผู้สมัครตายก่อนปิดการรับสมัครรับเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งและคณะกรรมการบริหารพรรคเป็นผู้พิจารณา ร่วมกัน

ส่วนที่ ๕

การคัดเลือกบุคคลซึ่งพรรคเห็นสมควรจะเสนอ ให้ได้รับพิจารณาแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๖๖ การคัดเลือกบุคคลซึ่งพรรคเห็นสมควรจะเสนอให้ได้รับพิจารณาแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกสมาชิกพรรคเพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ มาใช้บังคับโดยอนุโลมเฉพาะในส่วนหลักการสำคัญที่แสดงถึงการมีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นของประชาชนผู้เป็นสมาชิกพรรค โดยอาจเสนอผ่านทางสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

พรรคจะไม่เสนอรายชื่อบุคคลใดให้ได้รับพิจารณาแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีก็ได้

ข้อ ๖๗ การเสนอชื่อบุคคลตามข้อ ๖๖ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องมีหนังสือยินยอมของบุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อ โดยมีรายละเอียดตามที่คณะกรรมการเลือกตั้งกำหนด

(๒) ผู้ได้รับการเสนอชื่อต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามที่จะเป็นรัฐมนตรีตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด และไม่เคยทำหนังสือยินยอมตาม (๑) ให้พรรคการเมืองอื่นในการเลือกตั้งคราวนั้น

การเสนอชื่อบุคคลใดที่มีได้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าไม่มีการเสนอชื่อบุคคลนั้น

หมวด ๑๐

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ข้อ ๖๘ กรณีที่จะมีการแต่งตั้งบุคคลเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้พรรคประกาศให้สมาชิกทราบเป็นการทั่วไปเพื่อเชิญชวน ให้กรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรค ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด และสมาชิกพรรค เสนอชื่อบุคคลที่เห็นสมควรจะเสนอให้ได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อคณะกรรมการบริหารพรรคภายในระยะเวลาที่กำหนด และให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาคัดเลือกบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด และเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ชื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมจริยธรรมจากรายชื่อบุคคลที่กรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรค ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด หรือสมาชิกพรรค เสนอมา เพื่อแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

หมวด ๑๑

การบริหารการเงินและทรัพย์สิน และการจัดทำบัญชีของพรรค สาขาพรรค และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๖๙ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคมีหน้าที่บริหารการเงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์ อื่นใดของพรรค สาขาพรรค และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ตลอดจนจัดให้มีการทำบัญชีให้ถูกต้องตามความเป็นจริง

ให้หัวหน้าสาขาพรรคและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด จัดให้มีบัญชีรายรับและรายจ่ายเงินของสาขาพรรคหรือที่ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดได้รับหรือจ่าย โดยบันทึกบัญชีให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รายการนั้นเกิดขึ้น และสรุปรายงานให้คณะกรรมการบริหารพรรคทราบเป็นประจำทุกสิ้นเดือน และปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานสาขาพรรคหรือที่ทำการตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ให้หัวหน้าสาขาพรรคและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด จัดให้มีการทำบัญชีรายชื่อ พร้อมทั้งที่อยู่ของสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัด ซึ่งเป็นที่ตั้งของสาขาพรรคหรือในเขตจังหวัดที่ตนเป็นตัวแทน และปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานสาขาพรรคหรือที่ทำการตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๗๐ การลงรายการบัญชีของพรรคต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีที่ถูกต้องครบถ้วน โดยต้องจัดทำภายในระยะเวลา ดังนี้

(๑) การลงบัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับและแสดงค่าใช้จ่ายหรือรายจ่าย และบัญชีแสดงรายรับจากการบริจาค ต้องลงรายการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่รายการนั้นเกิดขึ้น

(๒) บัญชีแยกประเภทและบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ต้องลงรายการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นเดือนของเดือนที่รายการนั้นเกิดขึ้น

หมวด ๑๒

รายได้ของพรรค และอัตราค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรค

ข้อ ๗๑ พรรคอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

(๑) เงินทุนประเดิมของพรรค

(๒) เงินค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรค

(๓) เงินที่ได้จากการจำหน่ายสินค้าหรือบริการของพรรค

(๔) เงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดที่ได้จากการจัดกิจกรรมระดมทุนของพรรค

(๕) เงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดที่ได้จากการรับบริจาค

(๖) เงินอุดหนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรค

(๗) ดอกผลและรายได้ที่เกิดจากเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดของพรรค

ส่วนที่ ๑

การหารายได้จากการจำหน่ายสินค้า

ข้อ ๗๒ การจำหน่ายสินค้าหรือบริการต้องไม่มุ่งแสวงหาผลกำไรมาแบ่งปันกันในทางธุรกิจ โดยราคาหรือค่าตอบแทนจากการจำหน่ายสินค้าหรือการให้บริการจะต้องคำนึงถึงราคาตามปกติในท้องที่นั้น

ข้อ ๗๓ สถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ ได้แก่ ที่ตั้งสำนักงานใหญ่พรรค ที่ตั้งสำนักงานสาขาพรรค บริเวณสถานที่จัดกิจกรรมระดมทุน บริเวณสถานที่จัดประชุมใหญ่ประจำปีของพรรค สาขาพรรค หรือสถานที่ทำการตัวแทนพรรคจังหวัด

ข้อ ๗๔ เมื่อพรรคดำเนินการจำหน่ายสินค้าหรือบริการ ให้หัวหน้าพรรคจัดทำทะเบียนสินค้าหรือบริการ ซึ่งประกอบด้วย รายการ จำนวนเงิน หรือมูลค่าของสินค้าหรืออัตราค่าบริการแต่ละประเภทให้ครบถ้วนและถูกต้อง

เมื่อพรรคดำเนินการจำหน่ายสินค้าหรือบริการให้ออกใบเสร็จรับเงินตามแบบที่คณะกรรมการเลือกตั้งกำหนดให้แก่ผู้ซื้อสินค้าและผู้รับบริการ

ข้อ ๗๕ การจำหน่ายสินค้าหรือบริการ ให้บันทึกบัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับ และให้แสดงในงบการเงินประจำปีของพรรคให้ครบถ้วนและถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๗๖ การจำหน่ายสินค้าหรือบริการต้องไม่กระทำในช่วงเก้าสิบวันก่อนวันครบอายุของสภาผู้แทนราษฎรจนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในกรณีการเลือกตั้งทั่วไปอันเนื่องมาจากครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร และต้องไม่กระทำในช่วงที่มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และในกรณีที่เป็นการเลือกตั้งอันเนื่องมาจากเหตุอื่น นอกจากการครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร

ส่วนที่ ๒

การจัดกิจกรรมระดมทุน

ข้อ ๗๗ การจัดกิจกรรมระดมทุนของพรรคต้องกระทำโดยเปิดเผยและแสดงวัตถุประสงค์ ว่าเป็นการระดมทุนของพรรคอย่างชัดเจน

ข้อ ๗๘ สถานที่จัดกิจกรรมระดมทุน ได้แก่ ที่ตั้งสำนักงานใหญ่พรรค ที่ตั้งสำนักงานสาขาพรรค บริเวณสถานที่จัดประชุมใหญ่ประจำปีของพรรค สาขาพรรค สถานที่ทำการตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด หรือสถานที่ที่พรรคเห็นสมควร

ข้อ ๗๙ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่จัดกิจกรรมระดมทุนสิ้นสุดลง ให้หัวหน้าพรรคจัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมระดมทุน และจำนวนเงินที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมระดมทุนและให้หัวหน้าพรรคประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป พร้อมทั้งแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบด้วย

เมื่อพรรคดำเนินการจัดกิจกรรมระดมทุนให้ออกใบเสร็จรับเงินตามแบบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดให้แก่ผู้สนับสนุนเงิน

ข้อ ๘๐ การจัดกิจกรรมระดมทุนให้บันทึกบัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับและนำไปแสดงในงบการเงินประจำปีของพรรคให้ครบถ้วนและถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๘๑ การจัดกิจกรรมระดมทุนต้องไม่กระทำในช่วงเก้าสิบวันก่อนครบอายุของสภาผู้แทนราษฎรจนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในกรณีการเลือกตั้งทั่วไปอันเนื่องมาจากครบอายุของสภาผู้แทนราษฎรและต้องไม่กระทำในช่วงที่มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และในกรณีที่เป็นการเลือกตั้งอันเนื่องมาจากเหตุอื่นนอกจากการครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร

ส่วนที่ ๓

การรับบริจาคของพรรค

ข้อ ๘๒ ให้หัวหน้าพรรคและเหรัญญิกพรรคเปิดบัญชีกับธนาคารพาณิชย์ โดยระบุชื่อเจ้าของบัญชีในนามของพรรค และให้หัวหน้าพรรคแจ้งหมายเลขบัญชีของบัญชีเงินฝากและจำนวนเงินที่เปิดบัญชีของทุกบัญชีให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่เปิด บัญชีดังกล่าว

ข้อ ๘๓ กรณีรับบริจาคเป็นเงินสดให้หัวหน้าพรรคและเหรัญญิกพรรคนำเงินฝาก ไว้ในบัญชีธนาคารพาณิชย์ตามข้อ ๘๒ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับบริจาค หากการรับบริจาคเป็นตัวแลกเงิน หรือเช็คจะต้องไม่ถูกปฏิเสธการจ่ายเงิน จึงถือได้ว่าเป็นการบริจาคแก่พรรค

ข้อ ๘๔ เมื่อมีการบริจาคให้ผู้รับบริจาคจัดทำบันทึกการรับบริจาคตามแบบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดให้แล้วเสร็จภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับบริจาคและให้จัดส่งบันทึกการรับบริจาคพร้อมเงินทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดให้แก่พรรคภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับบริจาค

ถ้าหากทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดมีอาจนำส่งแก่พรรคได้ ให้ผู้รับบริจาคแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับการรับบริจาคมานั้นให้พรรคทราบ

ข้อ ๘๕ เมื่อพรรคได้รับหลักฐานตามข้อ ๘๔ ให้ออกใบเสร็จรับเงิน หรือหลักฐานการรับบริจาคทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามแบบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดภายในวันที่ได้รับบริจาคแล้วจัดส่งใบเสร็จรับเงินหรือหลักฐานการรับบริจาคให้แก่ผู้บริจาคภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ออกหลักฐานนั้น

ข้อ ๘๖ ให้พรรคบันทึกการรับบริจาคไว้ในบัญชีแสดงรายรับจากการบริจาคของพรรคให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เกิดรายการ โดยอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังนี้

- (๑) ชื่อ ที่อยู่ของพรรค
- (๒) ชื่อตัว ชื่อสกุล และที่อยู่ของผู้บริจาค
- (๓) ชื่อตัว ชื่อสกุล และตำแหน่งผู้รับบริจาค
- (๔) วัน เดือน ปีที่รับบริจาค
- (๕) รายละเอียดการรับบริจาค
- (๖) จำนวนเงินหรือมูลค่าทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
- (๗) เอกสารอ้างอิง
- (๘) ลายมือชื่อหัวหน้าพรรคและเหรัญญิกพรรค

ข้อ ๘๗ ให้หัวหน้าพรรคประกาศบัญชีรายชื่อผู้บริจาค จำนวนเงิน รายการทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ได้รับบริจาคที่มีมูลค่าไม่น้อยกว่าห้าพันบาท พร้อมทั้งวัตถุประสงค์ของการบริจาคเพื่อให้ประชาชนทราบเป็นประจำทุกสิ้นเดือนแล้วแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประกาศ

การตีราคาทรัพย์สิน หรือการประเมินมูลค่าประโยชน์อื่นใดที่ได้รับบริจาคให้คำนวณราคาทรัพย์สิน อัตราค่าเช่า ค่าตอบแทนหรือค่าของสิทธิที่รับตามปกติทางการค้าในท้องถิ่น

ข้อ ๘๘ พรรคจะรับบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดซึ่งมีมูลค่าเกินกว่าสิบล้านบาทต่อปีจากบุคคลใดมิได้

ส่วนที่ ๔

อัตราค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรค

ข้อ ๘๙ สมาชิกพรรคต้องชำระค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรคปีละ สามร้อยหกสิบบาท และสมาชิกแบบตลอดชีพสามพันหกร้อยห้าสิบบาท

หมวด ๑๓

การเลิกพรรค สาขาพรรค และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๙๐ การเลิกพรรค ให้เป็นไปตามมติที่ประชุมใหญ่พรรค การเลิกสาขาพรรค และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการบริหารพรรค

หมวด ๑๔

คณะกรรมการจริยธรรมและวินัย

ข้อ ๙๑ คณะกรรมการจริยธรรมและวินัยของพรรค มีจำนวนห้าคน ซึ่งได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่พรรค

ให้กรรมการจริยธรรมและวินัยเลือกบุคคลในคณะกรรมการด้วยกันเป็นประธานกรรมการคนหนึ่ง และเป็นรองประธานกรรมการคนหนึ่ง

ให้คณะกรรมการจริยธรรมและวินัยแต่งตั้งสมาชิกพรรคคนหนึ่งเป็นเลขานุการ และอีกคนหนึ่งเป็นผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการจริยธรรมและวินัย

ข้อ ๙๒ กรรมการจริยธรรมและวินัยต้องเป็นสมาชิกพรรคมีอายุไม่น้อยกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์ เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีคุณธรรมเป็นที่ประจักษ์ ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารพรรคเป็นผู้เสนอชื่อบุคคลที่มีสิทธิได้รับการเลือกตั้งไม่ต้องมีผู้รับรอง แต่ในกรณีสมาชิกพรรคเป็นผู้เสนอชื่อบุคคลที่มีสิทธิได้รับการเลือกตั้ง จะต้องมีส่วนสมาชิกพรรคผู้เข้าร่วมประชุมให้การรับรองไม่น้อยกว่าห้าสิบคน

กรรมการจริยธรรมและวินัยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งได้หลายวาระ

ข้อ ๙๓ การเป็นกรรมการจริยธรรมและวินัยสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดจากการเป็นสมาชิกพรรค

(๔) ปรากฏเหตุอื่นที่กฎหมายหรือข้อบังคับพรรคกำหนดให้พ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่จำนวนกรรมการจริยธรรมและวินัยตามข้อ ๙๑ ลดลงโดยยังมีผู้ดำรงตำแหน่งอยู่น้อยกว่าสามคน ในระหว่างที่ยังไม่ถึงวาระการประชุมใหญ่พรรค ให้คณะกรรมการบริหารพรรคเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการจริยธรรมและวินัยแทนตำแหน่งที่ว่างลง ในกรณีเช่นนี้ให้กรรมการจริยธรรมและวินัยที่เข้าแทนที่ตำแหน่งที่ว่างลงนั้นดำรงตำแหน่งดังกล่าวเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ที่ตนแทน

ข้อ ๙๔ คณะกรรมการจริยธรรมและวินัยมีอำนาจและหน้าที่ในการกำกับควบคุมดูแลให้คณะกรรมการบริหารพรรค ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองของพรรค และสมาชิกพรรค ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบข้อกำหนดทางจริยธรรมและวินัยตามความในหมวด ๘ แห่งข้อบังคับนี้ โดยมีอำนาจทำการสอบสวนหรือไต่สวนกรณีที่ปรากฏข้อบกพร่องซึ่งเบื้องต้นต่อคณะกรรมการจริยธรรมและวินัยเอง หรือมีผู้ยื่นข้อร้องเรียนหรือข้อกล่าวหาเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการจริยธรรมและวินัย

เมื่อคณะกรรมการจริยธรรมและวินัยดำเนินการสอบสวนหรือไต่สวนกรณีเรื่องใด กรรมการบริหารพรรค ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองของพรรค และสมาชิกพรรคผู้เกี่ยวข้องทุกคนต้องให้ความร่วมมือในการสอบสวนหรือไต่สวนทุกประการ การฝ่าฝืนไม่ให้ความร่วมมือดังกล่าวนี้ให้ถือเป็นความผิดทางจริยธรรมและวินัยอย่างร้ายแรงประการหนึ่ง

ข้อ ๙๕ ข้อกำหนดทางจริยธรรมและวินัย อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการจริยธรรมและวินัย รวมทั้งกระบวนการพิจารณาข้อร้องเรียนหรือข้อกล่าวหาทางจริยธรรมและวินัยต่อบุคลากรของพรรค ตลอดจนการวินิจฉัยความผิดและการลงโทษให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๑๔ แห่งข้อบังคับนี้

ข้อ ๙๖ การฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดทางจริยธรรมและวินัยอันจะถือว่าเป็นลักษณะร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง ให้เป็นดุลยพินิจที่คณะกรรมการจริยธรรมและวินัยเป็นผู้ชี้ขาด

ข้อ ๙๗ วิธีพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมและวินัยอย่างน้อยต้องมีหลักประกันขั้นพื้นฐานเรื่องการพิจารณาต่อหน้าผู้ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียน การให้โอกาสคู่กรณีแสดงข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน และคำชี้แจงของตน การให้สิทธิคู่กรณีขอตรวจดูเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการเปิดโอกาสให้มีการคัดค้านกรรมการจริยธรรมและวินัย

องค์ประชุมของคณะกรรมการจริยธรรมและวินัยต้องไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

คำวินิจฉัยหรือคำสั่งของคณะกรรมการจริยธรรมและวินัยให้ถือเอาคะแนนเสียงข้างมากของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ และอย่างน้อยจะต้องแสดงเหตุผลประกอบคำวินิจฉัย ความเป็นมาของคำกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ การสรุปข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการพิจารณา ตลอดจนบทบัญญัติของกฎหมายหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๙๘ ในกรณีที่คณะกรรมการจริยธรรมและวินัยพิจารณาแล้วเห็นว่า มีพยานหลักฐานที่มีน้ำหนักรับฟังได้ และวินิจฉัยว่า สมาชิกผู้ใดฝ่าฝืนข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมและวินัยข้อใดให้คณะกรรมการจริยธรรมและวินัยมีอำนาจที่จะพิจารณาลงโทษสมาชิกผู้นั้น

ในกรณีที่คณะกรรมการจริยธรรมและวินัยมีความผิดไม่ร้ายแรง ให้ลงโทษโดยการว่ากล่าวตักเตือน ให้ขอโทษต่อที่ประชุมตามที่คณะกรรมการจริยธรรมและวินัยกำหนด หรือประณามให้เป็นที่น่ารังเกียจ

ในกรณีที่คณะกรรมการจริยธรรมและวินัยมีความผิดร้ายแรง ให้ลงโทษโดยการถอดถอนออกจากตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคและหรือจากสมาชิกภาพของพรรค นอกจากนี้คณะกรรมการจริยธรรมและวินัยอาจมีมติแจ้งให้คณะกรรมการบริหารพรรคออกคำแถลงขอโทษต่อสาธารณชนในนามพรรคด้วยก็ได้

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมและวินัยถือเป็นที่สุด

ข้อ ๙๙ ให้คณะกรรมการจริยธรรมและวินัยมีอำนาจออกประกาศระเบียบวิธีพิจารณาในรายละเอียดและขั้นตอนต่างๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน แต่ทั้งนี้ประกาศระเบียบวิธีพิจารณาดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อข้อบังคับพรรค

หมวด ๑๕

หลักเกณฑ์ในการจัดทำข้อกำหนดเพิ่มเติมนอกจากข้อบังคับพรรค

ข้อ ๑๐๐ ในกรณีที่พรรคจะดำเนินการเรื่องใดอันนอกจากที่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรคฉบับนี้ หัวหน้าพรรคโดยมติของคณะกรรมการบริหารพรรคอาจออกข้อกำหนดในรูปแบบของธรรมนูญพรรคหรือระเบียบพรรค เพื่อใช้ในกรณีนั้นๆก็ได้ ทั้งนี้ ข้อกำหนดตามธรรมนูญพรรคหรือระเบียบพรรคดังกล่าวจะต้องไม่เป็นการฝ่าฝืน ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ บทกฎหมายใดๆ และข้อบังคับพรรค ทั้งจะต้องไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หากธรรมนูญพรรคหรือระเบียบพรรค เช่นว่านั้นได้มีการลงมติเห็นชอบหรือการให้สัตยาบันโดยที่ประชุมใหญ่พรรคแล้วให้มีผลใช้บังคับได้

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๐๑ ภายหลังจากการจดทะเบียนจัดตั้งพรรคโดยสมบูรณ์ตามกฎหมาย และเมื่อได้มีจำนวนสมาชิกพรรครวมทั้งสิ้นไม่น้อยกว่าห้าพันคน และสาขาพรรคในแต่ละภาคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาแล้ว ให้คณะกรรมการบริหารพรรคที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะนั้นจัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อ

(๑) ดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ที่จะมีวาระการดำรงตำแหน่งสองปี นับแต่วันที่ได้รับการรับรองจากนายทะเบียนพรรคการเมือง

(๒) ดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการจริยธรรมและวินัยของพรรค ที่จะมีการดำรงตำแหน่งสองปี ทำนองเดียวกันกับที่กล่าวใน (๑)

(๓) ดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง

(๔) ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับพรรคเพื่อยื่นต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองให้ได้รับการรับรองตามกฎหมายต่อไป
